

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакция і Адміністрація:
"Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНCoд3 (201) 451-2200

PIK XCII. Ч. 130. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК. ЧЕТВЕР, 11-го ЛИПНЯ 1985 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JULY 11, No. 130. VOL. XCII.

Член Уряду ЗСА згадує голод в Україні

Джерзі Сіті, Н. Дж. — У липневому числі журналу „Сентіфік Америкен“ редакція помістила листа у відповідь на ранішню статтю Деніела Вайнінга про те, як комуністичний уряд контролює своє населення. Автором листа є Денні Боггс, заступник секретаря енергетики в Уряді президента Рональда Регена.

Комуністичні успіхи у контролі населення почалися від Великого голоду в Україні в 1932-33 роках і „ліквідації кулаків“ в Советському Союзі, а відтак прийшло комуністичне завоювання Китаю та голод в 1961-63 роках. Вайнінга

скромний опис голокості у Камбоджі, як „найбільш зрушувачим прикладом суворого контролю могутньої держави“ викликає запит у автора листа, як він захищатиме в німечу політику щодо контролю населення в Польщі і Росії в ранніх 1940-х роках.

Д. Боггс опрокидає залогнення Вайнінга, що урбанізація в країнах Третього світу є коренем зла, тобто економічної стагнації. Автор листа вважає, що власне урбанізація і некомуністичні уряди в країнах Третього світу спричиняються до економічного росту.

У Гантері розпочався новий мистецький сезон

Гантер, Н. Й. (м.н.). — В суботу, 29-го червня ц.р. розпочався тут знову, як щороку, мистецький сезон, в якому десятки українських образотворчих мистців, між ними й найвидатніші, виступають із своїми творами на індивідуальних чи збірних виставках.

Від поверх 20-ти років напередом червня-липня починається в готелі „Ксенія“, загальновідомо популярно „Кобзарівка“, виставка образів Едварда Козака, в кількох останніх роках разом із двома його синами, високоосвіченими професійними малярами, Юрієм і Яремою. За традиційним звичаєм відкриття виставки Козаків поєднане з мистецькою програмою.

Цьогорічний вечір відкрила коротким вступним словом власниця „Ксенії“ Ольга Кобзар. Натякнувши на заходи, щоб мотель „Ксенія“ разом з її великою парцелю залишилася в українських руках і перейшла на власність корпорації духовників під проводом Владика Василя Лостена, О. Кобзар сказала: „Я думаю, що вечір відкриє хтось в „кольоратці“, а сама буду між публікою, але покищо це не вийшло“. Привітав-

ши привітних у ширьт виповнений залі передала дальше ведення програми Уляні Любич, яка з черги запала кожному точку програми, переплітаючи веселими монологами й дотепами.

Перший промовець, ред. Іван Кедрин, підкреслив актуальність естетичного критерію у підході до творів літератури та мистецтва. На шій виставці показано 50 експонатів Е. Козака, олій, деякі переплетені з мозаїкою, деякі частинно мальовані акрилом. Двадцять образів представили його сини. Всі 70 експонатів без уваги на різноманітну тематику і техніку — надзвичайно естетичні, себто прикмет на всім їм гармонія між ідеєю і формою, між задумом і виконанням. Едвард Козак — унікальна постать в історії української культури. Він є одностанно маляром, письменником-сатириком, піонером сатиричної преси, видавцем, редактором, автором ілюстрацій сатиричного журналу.

Драматичний артист-режисер Степан Крижанівський відіграв присвячену Е. Козакові гумореску Миколи Понеділка, як хто він,

(Закінчення на стор. 4)

Сен. Д'Амато є проти торгівлі з СССР

Вашінгтон. — Ньюйоркський сенатор Алфонс Д'Амато, який очолює Комісію в справах безпеки і співробітництва в Європі стверджує, що ЗСА і її союзники не повинні вести торгівлі із Советським Союзом, до того часу доки СССР не виконає всіх зобов'язань Гельсінкських угод.

На переслуханнях згаданої Комісії у Вашингтоні, сен. Д'Амато заявив, що тільки примінення суворих заходів примусить країни східного блоку дотримуватися Гельсінкських угод.

„Андрей Сахаров з дружиною Еленою Боннер були на засланні в Горькому. Після того як Сахаров почав голодувати, вони обидва зникли. Як тепер відомо, Сахарова знайдено — він далі голодує і тому його в

Горькому насильно году-ють. Але місце перебування його дружини невідоме. Три члени Гельсінкських груп в СССР померли минулого року з уваги на брак лікування і погані харч в таборах праці. Одного із організаторів Гельсінкського руху, Юрія Орлова, страшенно побили невідомі особи. Ці хоробрі чоловіки і жінки ризикували усім — родинами, здоров'ям і своїм життям в обороні основних прав людини. Ми мусимо вірити, що вони переможуть“.

Сенатор Д'Амато заявив, що останні наради в справі Гельсінкських угод, які відбулися в Оттаві, вийшли дуже успішно для західних країн. Сенатор звернув особливу увагу на продовження Гельсінкського процесу.

Президент прийняв резигнацію Стокмена

Вашінгтон. — Дейвід Стокмен, бюджетовий директор в Уряді президента Рональда Регена, повідомив 9-го липня ц.р., що він відходить зі свого посту з початком місяця серпня 1985 року. Він, як інформують, переходить на приватну працю в одній із великих фінансових фірм на Волл Стріт в Нью Йорку.

Особи, близькі до Р. Регена вважають, що резигнація Д. Стокмена є великою втрапою і що правдоподібно Уряд не буде в силі знайти такого сильного наслідника на цей пост, що змінив би так переконливо говорити про потребу зменшення державного недовбору. Хоча його дуже гострі твердження відносно бюджетової політики Уряду не один раз були предметом недовблення Президента та його співробітників, усі признають, що Д. Стокмен був енергійний та знаменитий

знавець свого діла, який умів провадити складними фінансовими справами Уряду та цілої країни.

Президент розглядає тепер ший ряд можливостей заступити Д. Стокмена відповідно доброю людиною і згадуєть прізвища чотирьох можливих кандидатів, в тому секретаря комерційних справ в Уряді, секретаря скарбу, директора бюджету за часів Ніксона і асистента Р. Регена для справ розбудови. Припускають, однак, що у виборі наслідника Д. Стокмена, Президент буде керуватися тим, хто із кандидатів найкраще визнається на бюджетових справах, а не політичними переконаннями поодиноких осіб.

Вмйчасі Президент і лідери обидвох партій в Конгресі вкінці договорились щодо бюджету на 1986 рік, при чому обидві сторони пішли на певні концесії.

НА СОЮЗІВЦІ

32-ий ЛІТНІЙ СЕЗОН В ПОВНМУ РОЗГАРІ

Союзівка. — Сотні гостей і відвідувачів загодили на цю оселю УНСоюзу вже в четвер, 4-го липня, у свято Дня Незалежності, започатковуючи дещо перерваний буденною п'ятиницею „вікенд“, пов'язаний з відкриттям нового, 32-го з черги, літнього сезону на цьому популярному і атракційному „кляптику України“. Не зважаючи на неперу погоду — дощ в суботу по полудні — гуца народу збільшувалася з кожним днем, заповнюючи не тільки всі кімнати, але й паркувальні площі та інші устаткування Союзівки.

Гостей привітала Союзівка забавою вже в п'ятницю увечері до звуків оркестри „Іскра“ на терасі „Веселки“, а наступного вечора гарною мистецько-розваговою програмою в охолоджуваний залі „Веселки“ і оспіла забавою з музикою той же „Іскри“.

Тенісисти на частинно відновлених кортах Союзівки гостя КІК першим із запланованих п'ятьох турнірів, фінали якого відбувалися вже при гарній сонячній погоді в неділю.

У першій мистецькій програмі сезону виступила вокалістка Ліда Гаврилюк при фортепіановому акомпаньєменті Олеси Кузишні. Ліда Гаврилюк виконала сім популярних українських пісень і одну на надаток після довготривалих оплесків ширьт виповненої гостями залі. Ця молода і талановита співачка не збегтежилася у виконанні першої пісні, коли не працювала звукова система, і на вимогу слухачів повторила її блискучо в другій частині програми, за що її слухачі

дусту, позначався всіми прикметами народного балету, що його так вміло ввела в українське сценічне мистецтво Р. Прийма-Богачевська, а продовжує його сміливо і зі смаком Р. Дика-Пилипчук, танцюрист Юрій Целинський та інші члени „Громицької“. Ансамбль, в складі 11 пар виконав сім танків з різних частин України, при чому писмо вражала автентичність та естетичність їхніх стрій. Завершив ансамбль свій виступ оригінальним і бравурним „Гопаком“.

Ліда Гаврилюк виконала сім популярних українських пісень і одну на надаток після довготривалих оплесків ширьт виповненої гостями залі. Ця молода і талановита співачка не збегтежилася у виконанні першої пісні, коли не працювала звукова система, і на вимогу слухачів повторила її блискучо в другій частині програми, за що її слухачі

КРАЇНИ ОПЕК НЕ ДОГОВОРИЛИСЬ

Відень, Австрія. — Міністри енергетики країн ОПЕК тобто продуктивів і експортерів нафти, які мали намір на протязі одного дня договоритись щодо видобуття нафти і встановлення загальних шн, зайшли в тупик і тому свої наради мусили перенести з п'ятниці, 5-го липня на суботу, 6-го, але й тоді вони не зуміли знайти спільної мови. Вони прямо розіхались домів з обіцяною задержати дотеперішні ціни на нафту і стремити шляхом переговорів на міжнародному рівні пологодити справу видобутку нафти в залежності від джерел і кількості населення дотичної країни.

Міністр оливої продукції Індонезії заявив тут журналістам, що 13 країн ОПЕК пологодять цю справу в найближчому майбутньому. Він однак не сказав, кажуть спостерігачі, яким способом він і його спільники думають пологоджувати конфліктні розбіжності думок з віддалі, якщо вони не зуміли пологодити їх під час особистих зустрічей.

Конференція міністрів нафтової продукції відбулася в готелі „Інтер-Континенталь“, хореному скріпленими відділами поліції і вояками національної гвардії. На засідання міністрів не допускали не тільки кореспондентів, але навіть помічників міністрів і канцелярський персонал, побоюючись, що розголос справи існуючих непорозуміннь може значно послабити ОПЕК, якщо проістанеться назвати, а то й причинитись до заперуду всіх організації.

На початку нарад Савдійська Аравія, великий продуцент нафти, пропонує знизити ціни на оливої продукції, але цю пропозицію відхилено більшістю голів, — говориться в інформації ЮПІ. Стало також відомим, що Мексико, яке не є членом ОПЕК, має намір знизити ціни на оливої продукції, зокрема бензину і оливу до огрівання домів. Якщо Мексико справді здійснить свою обіцянку, то країни ОПЕК, хочуть вони цього чи ні, будуть змушені піти слідом Мексико.

В'єтнам поверне останки загиблих американців

Гонконг. — В'єтнам повідомив, що він відправить до ЗСА на протязі найближчих 6-8 тижнів останки 26 американців, які пропали безвісти під час в'єтнамської війни. Після закінчення війни у 1975 році В'єтнам повернув до ЗСА останки 76 пропалих безвісти американців. За даними З'єднаних Стейтів, 2,464 американців все ще вважаються пропалими.

Такі рішення В'єтнам зробив за два дні після того, як Державний департамент оголосив, що в'єтнамський уряд пропонує почати переговори відносно долі американських вояків, які пропали безвісти в Індокитаю. Представник Державного департаменту, який супроводжує державного секретаря Джорджа Шульца в поїзді по країнах Південно-Східної Азії, сказав тут журналістам, що В'єтнам пропонує „вирішити проблему на протязі двох років“.

Теперішні уступки в'єтнамського уряду вважають заслугою Адміністрації Рональда Регена, яка зробила ряд дипломатичних кроків для вирішення проблеми повернення до ЗСА останків загиблих американців.

ТИСЯЧІ КАМБОДЖЦІВ АНТИКОМУНІСТІВ ВІТАЛИ ДЖ. ШУЛЦА

Као І Данг, Тайланд. — Пресові агентства і кореспонденти, які супроводжували державного секретаря З'єднаних Стейтів Америки у його 13-денній подорожі до країн Азії, інформують, що тисячі камбоджців антикомуністів, багато яких беруть участь у відкритому спротиві проти в'єтнамських окупантів і їхніх камбоджських спомогачів, тепло вітали американського високого гостя, який, не зважаючи на переважання іншої працею і численними зустрічами з представниками урядів, знайшов час щоб відвідати табори втікачів з Камбоджі і на місці познайомитись зі схіми про блесмами.

Тисячі камбоджців, повстанців і цивільних втікачів та дітей, виходили перед табори і вітали державного секретаря традиційним їхнім способом, складенням рук і низьким поклоном та національними прапорами, викликаючи своєю здисциплінованістю і ритуалом привітання подив у багатьох кореспондентів. Деякі табори втікачів розташовані дуже близько до камбоджського кордону, тому військові відділи і поліція Тайланду поробили вські можливі заходи проти есентуальної провокації зі сторони комуністів.

„Я хочу ще й ще раз запевнити вас про мою повну волю ЗСА у розв'язці проблеми Камбоджі, — заявив Дж. Шульц, — і бажанні допомогти

ти вам позбутись в'єтнамської окупації. Бо кожна окупація є накинненням чужої волі миролубному камбоджському народові“.

Речники Національного Визвольного Фронту (КПН ЛФ), який вдержує і координує боротьбу спротиву некомуністичних повстанських сил проти ганойських окупантів і льяловського уряду наслідного в'єтнамців в Камбоджі, були дуже задоволені відвідинами Дж. Шульца і його обіцянками допомоги, якої вони конечно потребують.

Державний секретар ЗСА відвідав сім таборів втікачів а на його привітання вийшли біля 60,000 мешканців цих таборів, які скандували гасла: „ЗСА країна свободи“, „Ми хочемо волі“, „Ми бажаво повернення на нашу батьківщину!“ тощо.

В минулих двох роках ЗСА пожертвували 32 мільйони доларів готівкою, харчами, одягом й іншими матеріалами на вдерження таборів камбоджських втікачів. Під теперішню пору в Камбоджі перебуває біля 180,000 в'єтнамського окупанційного війська, крім спомогачів війська камбоджських комуністів. Ситуація не є однак безнадійною, якщо інші держави Південної Азії твердо настоюватимуть на виведенні в'єтнамського війська з Камбоджі, — кажуть політичні спостерігачі.

В АМЕРИЦІ

АМЕРИКАНСЬКІ МОРСЬКІ піхотинці, які хоронять амбасаді не потребуватимуть більше стрити волосся стандартним досі способом, бо в такий спосіб вони стають дуже часто прицілом різних терористичних груп. Досі вони відрізнялися від інших вояків і кожний, що цікавився цією проблемою, міг вказати пальцем на американського морського піхотинця. Відтепер тих вояків не зобов'язуватиме стандарт і кожний може стрити волосся згідно з його уподобанням. У військовій флотії й далі не дозволятимуть на ношення надто довгої чуприни і атракційних мотивів.

СОТНІ ГАЗЕТ У ЗСА та інших країнах з вересня ц.р. почнуть друкувати щотижневі огляди, написані Папою Іваном Павлом II. Темі майбутніх оглядів будуть релігійними. Вони стосуватимуться проблем країн Східної Європи, проблеми „бідних і багатих в Південній Америці“, питань миру, проблеми сім'ї тощо. Досі статті Папи регулярно друкували лише газета „Л'Осерваторе Романо“ та інші офіційні видання Ватикану. Ці статті були написані на підставі публічних виступів Івана Павла II.

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ повідомив, що кошти освіти в державних коледжах і університетах ЗСА в 1984-85 навчальному році становили на одного студента в середньому 4,522 дол., що є на 11,1 відсотка більше, ніж попереднього року. Таким чином, оплата за навчання росте швидше, ніж інфляція.

АМЕРИКАНСЬКИЙ АСТРОНАВТ китайського походження Тейлор Ван, який був членом залоги космічного корабля „Челленджер“ у травні цього року, поїхав в жінкою і двома дітьми на візиту до Китаю, звідки він родом. Т. Ван є першим китайцем, який побував у космосі.

В МИНУЛИЙ ВЕЛИКИЙ „вікенд“ на дорогах країни загинуло 450 осіб. Крайове управління безпеки шляхового руху передбачувало, що загинє від 580 до 680 осіб. Загинуло значно менше з двох причин: поперше, все більше американців вживає наші безпеки, подруге, ведеться крайова кампанія проти провадження авта у нетверезому стані. На дорогах стейту Нью Йорк загинуло шість осіб, в Нью Джерзі — десять.

КОЛИШНІЙ ПРЕЗИДЕНТ ЗСА Джиммі Картер критикував недавно на пресконференції Адміністрації президента Рональда Регена, яка „менше, ніж уряди інших розвинутих країн, думає про бідних і голодних у всьому світі“. Дж. Картер критикував Р. Регена і за те, що допомогу голодуючим країнам теперішній Президент пов'язує з політичними урядами тих країн.

ЗА ОСТАННІ КІЛЬКА ДНІВ у чотирьох стейтах — Каліфорнії, Аляска, Вашингтон і Орегон — було зареєстровано 208 випадків отруєння кавунами. Власти віддали наказ включати ввезення кавунів і знищити всі їх запаси. Слідчим вдалося встановити, що отруєні ті кавуни, які привезені з каліфорнійських ферм, де вживали невідповідні хемікалії компанії Юніон Карбайд. „Кавунова індустрія“ має річний оборот в сумі приблизно 25 мільйонів доларів.

ВИЯВИЛОСЬ, ЩО ДЖАН Вокер передавав секретні інформації советським агентам у старанно розробленій схемі. Федеральні інвестигатори і аналітики думають, що схема включала шпигунський вишкіл в Австрії і вживання советських посланців у Вашингтоні.

ГУБЕРНАТОР ДЖОРДЖ ДУКМЕДЖАН проголосив надзвичайний стан у Сан Льюї Обіспо в Каліфорнії, після того як полум'я вогні досягло 30 стій височини. Вогонь знищив кілька домів і примусив 10,000 людей рятуватись втечею. Вогонь дотепер знищив понад 60,000 акрів землі, а полум'я розбухує сильний вітер.

В СВІТІ

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕГЕН надіслав колишньому міністрові закордонних справ СССР, а тепер голові Президії Верховної Ради СССР Андрею Громику, телеграму-привітання, у якій висловлюється надія, що він, Громико, маючи великий досвід у закордонній політиці, допоможе зменшити напругу, яка тепер існує між З'єднаними Стейтами Америки і Советським Союзом. Очевидно, у Білому Домі знають, що пост голови Президії Верховної Ради СССР є тільки церемоніальним постом і призначення А. Громика на пост „президента“ СССР є фактично обмеження його дотеперішньої влади в Політбюро.

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ЗСА Джордж Шульц, який перебуває тепер на 13-денній візиті в країнах Азії, гостро нап'ятував в Бангкоку, Тайланд, в'єтнамських комуністів, за їхню агресивну політику й окупацію Камбоджі, назвавши цю окупацію „нелегальною і арогантною“, якої ніколи ЗСА і багато інших країн не визнають. В тому самому часі міністри закордонних справ Асоціації південноазійських країн (АСЕАН), які відбувають свої наради в Бангкоку, закликають ганойських лідерів розпочати переговори про виведення їхнього окупанційного війська з Камбоджі. Шульц відвідав також табори втікачів з Камбоджі на тайландській стороні.

СУДАН І ЛІВІЯ ПІДПИСАЛИ договір військової співпраці і війни технологією під час відвідин у Триполі, столиці Лівії, міністра оборони в уряді суданської хунти ген. Усмана Абдула Мохаммеда. На підставі цього договору суданські військові відділи проходять військовими пристанями тієї країни. Західні політичні спостерігачі навіть не сумніваються, що цей договір матиме також вплив на загальну політику Судану, який після військового перевороту, маршує, як кажуть спостерігачі, „до ліва“.

ІТАЛІЙСЬКИЙ СУД, ЯКИЙ розглядає тепер справу атентату на Папу Івана Павла II, вимагає від Туреччини видачі іншого турка замішаного у підготовці атентату, Бекіра Селенка, який, згідно з версією Аджі заплатив йому 1,2 мільйона доларів винагороди за виконання атентату. Він вже раніше був засуджений в Італії у відсутності за нелегальне транспортування зброї. Між Туреччиною і Італією немає договору про видачу злочинців, але суддя Северіно Сантіянічі покликається на міжнародний договір з 1977 року про поборення міжнародного тероризму.

ВИМИНУВШИ РАДАРНІ СТАНЦІЇ в Чехо-Словаччині Австрії, три молоді чехи зуміли втекти на Захід на захопленому ними спортивному літаку. Пілотом літака був батько одного з втікачів, який тепер хоче повернутись до Праги і повернути літак чехо-словацьким властям. Три чеські студенти лютимість бажують залишитися на Заході і покищо попросили права азилу в Австрії.

Дівчата з ансамблем „Громицької“ виконують привітальний „Рівнічок“.

(фота: Михайло Боцюрків, „Український Тиждень“)

Ліда Гаврилюк і Олесь Кузишні збирають оплески.

нагородили захоплюючими оплесками. Колишня конференсь Союзівки — на протязі 14-ох років — Аня Дидик, яка тепер затруднена як дикторка в „Голосі Америки“, повернулася до своєї „першої любові“ — Союзівки

(Закінчення на стор. 4)

СВОБОДА **SVOBODA**
Українська щоденна газета
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420) ISSN 0274-6964 is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. U.S.A. members \$7.50 — 6 months, \$15.00 — 1 year. Change of address — \$1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to "Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів УНСОЮЗУ \$7.50 на 6-місяччя, \$15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — \$1.00.

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Підвищення Громика

У жовтні 1964 року кліка змовників у Кремлі використала перебування Нікити Хрущова (наступника Володимира Ільча Леніна) і в безкровній палатній революції скинула Хрущова з посту генерального секретаря компанії ССРСР і поставила на його місце Леоніда Брежнєва. Той, закоханий у титули і медалі, подбав про те, що його "вибрани" на "президента" Советського Союзу. І коли після нього кремлівськими вождями стали Андропов і Черненко, то вони теж були президентами. Тільки Михайла Горбачова не проголосили негайно президентом ССРСР, дарма що його, очевидно, намітили на наступника Черненка ще за життя цього останнього. Аж раптом у минулому тижні на засіданні Верховної Ради сам Горбачов зголосив кандидатуру на президента ССРСР в особі Андрея Громика, наче досмертного міністра закордонних справ. Водночас нікому на Заході невідомий і в самому Советському Союзі відомий хіба тільки партійній верхівці призначений на місце Громика Едуард Шеварднадзе.

Очевидно, всі газети в вільному світі прийняли цю вістку, як політичну сенсацію і негайно появилися прерізні коментарі — не оперті на ніяких фактах. Здогад, що Громика надалі матиме нагляд над советською закордонною політикою і не задовольниться самим тільки титулом президента та його репрезентативними функціями — це тільки власне схоплення з повітря здогад.

З більшою вірогідністю можна припускати, що Горбачов, який забавився в дипломата ще перед його вибором на кремлівського лідера і здобув собі розголос у міжнародній пресі своїми відвідинками в Англії, де грав роллю янгола миру й фотографувався з Маргарет Тачер, на захотів мали бля себе Громика, як диктатора у ділянці закордонної політики і хотів позбутися його з уряду. Андрей Громико із своєю завжди похмурою, наче з дерев'яного пня чи каменя викуваною фізюномією, придбав собі в усьому міжнародному світі опінію твердого, впертого і неперушного ворога Америки. Хоча він знав англійську мову і цим мав перевагу над теперішнім його наступником, проте характеризував його одним російським словом, "нет". Це йому, Громикові, приписували догму советської закордонної політики: "Що моє — то моє, а що твоє, то про це треба говорити". За урядування Громика советська імперія виявила свій безперервний і безупинний гін до експансії, за Громика ССРСР став імперією у таких межах, про які не мріяли найамбітніші спадкоємні політики Романових.

Одне в масі коментарів на тему зміни на становищі советського міністра закордонних справ правильне: що трудно сподіватися якись радикальних змін у советській закордонній політиці. Історична правда, що всі речі роблять люди і від людей залежить хід подій, не стосується советської дійсності. Вона така сама сіра, похмура, закам'яніла і неперушна, як фізюномія Андрея Громика. Вірогідно, здається, здогад, що Горбачов придумав пост голови президії Верховної Ради ССРСР для Громика, як зручний спосіб, щоб ніби винагородити заслуженого для імперії партійця та позбутися його, як диктатора в ділянці закордонної політики. Громику виявився надзвичайно зручним штуркарем, що зумів пережити всі чистки в ССРСР протягом кругло 30-ти років. Від зручності його наступника в советському міністерстві закордонних справ залежатиме, чи і як він випросить собі, щоб Громико більше не втручався до справ закордонної політики.

Ця політика не може змінитися постільки, постільки взагалі існування комуністичної системи в ССРСР з гаслом "угробити" вільний світ і застромити червоний прапор із серпом і молотом у столицях усіх країн світу. Червона Москва не може виректисі місці перебування загнаною капіталізму, як найбільшого в її очах ворога людства, бо не може заперечити сама себе. Тому особа при кермі закордонної політики ССРСР не грає вирішної ролі. Але може змінитися метода, може змінитися клімат, можуть настати трохи культурні форми зв'язків. Новий советський міністер закордонних справ ніби має добрі зв'язки з "неутральним" світом. Найближчі місяці покажуть, чи ті зв'язки вийдуть на добро чи шкоду вільному світові бо до тих "неутральних" країн Третього світу належать і Куба і Нікарагуа, Сирія і Лівія. Покажеться теж, як зареагує комуністичний Пекін на ту зміну на Кремлі. В усякому разі, "підвищення" Громика до становища голови президії Верховної Ради ССРСР — це насправді його програ в безперервній закулісній грі в Кремлі, яка вирішувала долю усіх членів партійної верхівки в оцій тормі народів.

З приводу сто днів "волюдин" Горбачова в ССРСР на Заході появилося чимало статей не тільки з оцінкою дотеперішніх результатів різних заходів нового советського вождя, а й проїнятих оптимістичними наданнями на те, що Горбачов здатний провести ряд реформ в ССРСР та що з ним куди легше буде говорити в справі нормалізації західно-советських стосунків, ніж з його попередниками.

Постає питання, чи ці надії мають реальну підставу, а чи може це є так зване "побожне бажання", що дуже часто заступає справжню базу справжніх фактів у чималій кількості західних політиків. Нагадаймо тільки всі ті оптимістичні надії на здійснення детанту, що мов гриби по дощі на початку детанту нарастали на Заході, щоб врешті закінчитися великим розчаруванням. А проте, як виходить, шкідливі в політиці ілюзії й далі існують на Заході, доказом чого і є саме надії на Горбачова й пов'язані з тим тиск на сучасну американську реальну політику супроти ССРСР та очікування чуда від так зв. зстріч на вершинах — між Регеном та Горбачовим.

Тим часом не так то вже й важко, на підставі дотепер Горбачовим сказаного, оцінити його постані і можливості справді поважних змін, докорінних реформ, що їх він міг би перевести в ССРСР, як і можливість нового стилю в закордонній політиці ССРСР. Для цього достатньо уважно прочита-

М.С.

ЧИ НАСПРАВДІ ЗМІНИ В ССРСР?

ти промови Горбачова на ЦК КПСС, зараз же після його обрання на генерального секретаря КПСС, його промову в Дніпропетровську, як і міркування на господарські теми на всесоюзній нараді, присвяченій проблемі прискорення науково-технічного процесу в ССРСР. Міркування Горбачова на тему зовнішньої політики ССРСР, і зокрема американсько-советських стосунків, що їх Горбачов широко і нібито основно розглянув у своїй "повідомстві" доповіді та в промові в Дніпропетровську в нічому не відрізняються від усього дотеперішнього стилю, прийнятого в советській зовнішній політиці, та від тих трафетів, що їх советська пропаганда живає вже віддавна, зокрема з часу приходу до влади в ЗСА Регена. "Тези" Горбачова про американську політику в нічому майже не відрізняються від "тез" таких дешевих і примітивних советських пропагандистів, як відомі нам в Україні "кагебістські" публіцисти Дмитрук чи Шафета. Як і вони, Горбачов твердить, що ЗСА підготували атомну війну проти ССРСР й вихваляє "мирнолюбність" ССРСР. А його "пропозиції" щодо можливостей порозуміння з Заходом цілком ідуть по д.лії його попередників. Він прагне такого "порозуміння", яке б за ССРСР збройну перевагу й можливість безкар-

ного проникання в різні частини світу. Він живає таких самих трюків з метою порізати Захід, відколоті від Америки деякі європейські країни, зокрема Західню Німеччину, послугуючись для цього раз медіаками, а другий раз кануком застрашування.

Дотеперішні заходи Горбачова на внутрішньому відтинку спираються на укази, та прагнення саме ними посилити дисципліну, ліквідувати алкогольізм, ліквідувати також традиційні вже для советської системи недоліки, як хабарництво, крадіж тощо. Правда, в його промові на всесоюзній нараді з питань прискорення науково-технічного прогресу в ССРСР Горбачов критикує недоліки советської економічної системи, кидая чимало гострих докорів в бік різних советських підприємств та їхніх керівників, а то й в бік своїх попередників. Але в цій його промові не можна знайти і сліду щодо якихось реальних і конкретних господарських реформ, а тільки загальні закляки, гарні слова про необхідність реорганізації, докорінних змін. Достомносно так, як це було і за попередників Горбачова, які також чимало говорили про необхідність реформ і нічого насправді в тому напрямку не вчинили.

Чимало вдумливих спостерігачів сучасного советського життя, і ролі Горбачо-

ва в ньому, взагалі ставлять під сумнів реальні можливості Горбачова провести докорінні реформи в советській системі. На їхню думку, Горбачов, обраний в Політбюро на пост генерального секретаря, не має можливості змінити структуру советської системи, навіть якщо він і хотів це вчинити, в чому вони також сумніваються. Чи не наймаркантишнішими голосами на цю тему можна вважати міркування Збігнева Бжезінського та Мілована Джіласа.

Збігнев Бжезінський в розмові з представником журналу "Солідарність" — "Контакт", що появляється в Парижі (6-ий випуск за 1985 рік), підкреслює, що Горбачова обрали старші елементи сучасного Політбюро та що він мусів їх запевнити, що продовжуватиме їх політику, живляючи енергійних заходів, які по-жвавили б систему, без основних змін в її структурі. З другого боку сьогоднішні нарікли в ССРСР необхідність основних реформ, мало вже андропівських заходів "замордизму", як підкреслює Бжезінський. І якщо Горбачов запрягне піти на шлях реформ, він попаде в конфлікт з консервативними елементами, а то й в конфлікт зі своїми конкурентами такі в самому Політбюрі. На думку Бжезінського, що йно при кінці 1985 року можна буде бачити, чи Горбачов стане справжнім провідником ССРСР, а то й реформатором.

(Закінчення на стор. 4)

Роман Кухар

З-ПІД ПОЛЬСЬКОГО ПІД ГІТЛЕРІВСЬКЕ ЯРМО

Михайло Ступка. "З-над берегів русла річки Серет". Спогади, том I. Асторія, Н. Й., 1984. Передмова автора. Світлина в тексті, ст. 390.

каторжного побуту в гітлерівському Райху. Спогади Ступки відзначаються точністю й послідовністю (хронологічного й логічного порядку) звітування, об'єктивністю представлених подій, добрим розповідним стилем, вмінням вилонити й підкреслити найважливіші моменти його життя, а теж бездоганною речовою мовою. В читача з кожною сторінкою зростає пошана до автора, що вийшов з-під селянської стріхи й не мав відповідних освітніх споможностей, проте завдяки вродженій здібностям, сильній волі здобути для себе своєї поневоленості нації кращу долю та особистий полегшення передати свій досвід майбутнім рідним поколінням, без уваги на велику фінансову жертву, що вимагає публікація такого широкого матеріалу, Михайло Ступка спромігся на заговитий літературний документ — своє особисте свідчення пережитої доби. Честь йому за те! У передмові до книги спогадів автор, в імені своїх сучасників — тодішньої української

ідейної молоді, з'ясовує ту руйнівну життєву силу, що оформляла її характер і кликала на службу батьківщині.

"Не зважаючи на ворожий гніт і брак можливості щодо отримання вищої освіти, зростаюча молодь українського народу гуртувалася під убогою стріхою рідних шкіл при українських товариствах, виховувалася, навчалася і гартувалася у патріотичному дусі, з безмежною любов'ю до своєї батьківщини. Тієї невимруйної стійкості патріотизму не зуміли скувати навіть сильні вороги, що вживали найбрутальніших способів садистичного мorduвання та репресій. Сибірські концтабори переповнені якраз отією молоддю з-під селянських стріх поневоленої України..."

Чимало читачів спогадів М. Ступки матимуть чи не вперше нагоду познайомитися зі щоденним військово-ним побутом українського новобранця за умов польської зовнішньої несправності до

українців, а теж зможуть прослідкувати важку долю рідної людини в ролі воєнно-полоненого польського військо в Німеччині, чи фізичного раба гітлерівської воєнної машини, або позбавленого будь-яких прав каторжного в'язня нелюдської системи.

Проте духовна сила автора перемогла всі ворожі знущання над ним і допомогла йому зберегти свою людську й національну гідність за найкритичніших умов його підневільного існування. В таких умовах, коли багато, слабших характером, людей втрачало надію й віру, падали під тягарем зловорожого насильства, мужній автор, узорюючись духом національної боротьби, продовжував зусилля боротьби й прирвався до боротьби з нескореному зматаній української людини за волю й самостійність своєї нації. Спогади Михайла Ступки мають потенційну силу причинити до кристалізації характеру нашої рідної молоді на чужині і в краю.

У тексті книжки трапляються тут і там мовні недоліки в перекладі назв німецької й польської мов, проте в цілому вона справно зредегована і зразково видана в рухливому видавничстві УКРАПРЕС.

Набути це видання можна, звернувшись на адресу: М. Ступка, 28-21 37 St., Astoria, N.Y. 11103, USA.

Валентина Ярмоленко

На свіжому повітрі

Червень минув наче б і не було його. Колись — це був місяць вакацій і плянів поїздок-мандрів по Америці. Подивитися на природу, людей ну і себе показати. Тоді й роки були інші — "море по коліна", але минав час в морі прибилося більше води і перейти його вже не так легко, та й напарники розбіглися. Одні в далекі світи звідки нема вороття, а інші обросли своїми родинами. Але не дивлячись на все це, хоч зрідка, хочеться вибратися із задушливого міста на свіже повітря. Так ми й зробили однієї неділі. Зібралися і поїхали до великого парку на кордоні зістеймом Вискансин. Великий парк і гарний.

Уявіть собі над вашою головою білі кучеряві хмарки на блакитному небі. Сонечко то сховалося за хмарки, то знову випливає. Внизу під вами журить річка. Місяцями вона глибока, а місяцями така плитка, що можна перейти на другий бік в брід. Ручка вода переливається з каменя на камінь. З боків допливають вузькі струмки чистої джерельної води, поповняючи річку. Пеструги, граючись у воді, вистрибують у повітря виблискуючи спинами на сонці, потім знову занурюються у воду, ховаючись між каміннями, лише великі кола на воді вказують місце, де сховався пеструг. Серед нас нема рибалок і ми лише милуємося з цієї краси.

Високі береги вкриті деревами різної породи. Тут і клен і липа, верба і береза, навіть акація попадається місяцями, а між ними дуби, наче господарі лісу, стоять широко розкинувши свої гілки. В проміннях сонця всі дерева яскраво зелені, лише

легкі тіні від дерев відбиваються у воді. В кущах і коронах дерев пташиний концерт — змагання на першість. Навіть по окрасці пір'я птахи різні. Царство пернатих різногласе і різноридне. В повітрі стільки кисню, що голова морочиться. Грудні набирають повітря і, здається, це повітря розпиряє їх. Хочеться або іти, не зупиняючись, або лягти, зашморити очі й забути за все. Краєвиди навколо чудові. Діти лаять по скелях, роблять зімкі, а я турбуюсь, щоб котрий з них не звалився додолу. Автострада проходить, то по березі озера, то перетинає річку, то потік, то крутиться між скелястими горбами вкритими лісом або виринає серед поля засіяного темного-зеленим вівсом, що межує з яскраво-зеленою кукурудзою на тлі чорного парку, то проходить між малими містечками чи фарма-

ми. На пасовищах ходять корови, а телята вигріваються на сонці. Коні пасуться з лошатами, ягнята стрибають по горбах, дикі качки плавають з каченятами. У кожного з них свої турботи, а від дітей лише чути дивні дивні... Надвечір наші модерні коні, обганяючи один одного, повертаються додому везучи з собою пасажирів на повних киях на цілий тиждень або й більше, залежно від того чи буде знову час їсти поїхати. Повертаючись до праці в накурених приміщеннях великого чи малого бюро, в місто, в повітря якого різні "пахощі" не дуже приємні для дихання і для здоров'я. Повертаючись до наших щоденних турбот до своїх життєвих обов'язків.

З ЛІСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

В. КОРОТИЧ — ЗА ЄСЕНІНИМ:

УКРАЇНА — ЧАСТКА РОСІЇ*

У час пропаганди т.зв. культурного обміну УССР з українською еміграцією частина нашої суспільства була заворожена і загипнотизована захоплена "патріотичними" виступами Віталія Коротича в Америці. Михайло Кучер у "Свободі" (ч. 1 з 1-го січня 1985 року) показав, "Віталія Коротича і його "священний гнів" проти "американського впливу на щоденне советське життя".

Нагадаймо, що, відзначаючи 80-річчя з дня народження С. Єсеніна ("Радянська Україна", 23-го жовтня 1979 року), В. Коротич, мов колосний агітатор, підкреслював вислів цього російського поета, для якого Україна — частка Росії, про "визнання себе ідейним комуністом", наводячи з нотатника цього російця: "Здів по Росії, Мурманськ, Архангельськ, Кир-

гизькі степи, Україна і Крим". "По Росії" — у міському відмінку, а тому після хитро мудро поставленої коми також наступні слова повинні б бути в тому ж таки місцевому відмінку: по... Киргизьких степах, Україні і Криму". Російський поет знав свою мову. І тому після "Здів по Росії" і перед переліком відвідуваних в ній напевно була риска або двокрапка і місцевості в називному відмінку, як і подано в статті українського поета, бо Україна тут — на рівні російських провінцій — Мурманськ, Архангельськ... Україна — частка Росії...

Дрібниця? Показове свідчення, як В. Коротич розуміє значення і стан України в ССРСР.

Юр. С.-О. Німеччина

Остан Гарнаський

ЮРІЙ ЛИПА — ПОЕТ НАЦІОНАЛЬНОЇ ДУМКИ

III

Після непорозуміння, які виникли між студентами наслідком орієнтації деяких з них на советський журнал "Нові шляхи", що їх видав Антін Крушельницький у Львові (наприклад, Авеніра Коломийця), Юрій Ліпа зв'язується ближче з Євгеном Маланюком, який тоді вже був відомим поетом і жив у Варшаві, та разом з ним закладає літературну групу "ТАНК", що об'єднала таких діячів літератури і мистецтва, крім Маланюка і Ліпи, як П. Зайцев, Олена Теліга, Наталя Лівицька-Холодна, Петро Холодний, А. Крижанівський і інші; ця група перейменувалася згодом на "Варяг", що від 1933 року видавала літературний журнал "Ми". Зустріч з Маланюком не пройшла без впливу на Юрія Ліпу. Маланюк теж мав високу думку про Ліпу і високо оцінював його поетичну творчість. Та в той час Ю. Ліпа вже менше присвячував уваги поезії. Свою професійну лікарську працю він вважав тільки засобом для заробітку, а радше займався справами культури. Його в один час захопив ляльковий театр і він сам виготовляв ляльки і підготував вистави. Юрій Ліпа переходить на прозу та пише роман "Козаки в Московії", що появляється в 1931 році (згодом вийшло ще декілька видань), та новели, що їх видав у трьох збірках під назвою "Нотатник" (1936-37). Він — теж автор літературно-критичних есеїв, що вийшли друком під назвою "Бій за українську літературу" в 1935 році. Та і в прозі не затримався Юрій Ліпа на довгий час. Уже в 1938 році вийшла його книжка "Призначення України" історіософічно-політична праця, яка розглядала положення України на Сході Європи. За цією книжкою вийшли згодом ще два видання того ж жанру, а саме: "Чорноморська доктрина" (1940 і 1942 — друге видання) та "Розподіл Росії" (1941).

Перейшовши на публіцистичну діяльність з головним зацікавленням в історіософії, Юрій Ліпа теж упоряд-

кував своє особисте життя. В 1938 році він одружився зі студенткою Віденської Школи Мистецтва Галиною Захарівною. Його дружина — це абсолютна Василияніна гімназія у Львові з 1929 року, обдарована і злібна мисткиня в ділянці прикладного мистецтва, а при цьому ще сильна індивідуальність. У подружжя народилися троє дітей, одна дитина померла, і вийшли дві доні Івасі і Марта. Війна була причиною мобілізації Ліпи, але він скоро повернувся і став в осередку організації українського населення у Варшаві, стачую головною новою Українського Громадського Комітету. Через непорозуміння в цьому Комітеті Ліпа відступив зовсім від політичної активності, а в 1943 році переїхав з рідного на українській землі і замешав в Яворові, в одному з найбільш українських міст в Галичині, в якому навіть за польської окупації переважали українці та й вулиці носили назви українських історичних постатей і письменників. У той час у Ліпи сліпий мистичний. Але цей період Яворівський у житті письменника не був довгий. Уже влітку 1944 року Галичину зайняли советські війська, а в недовгом часу пропав і сам Ліпа. Про його смерть немає точних даних. Найправдоподібніша версія, що він загинув від большевицької кулі, виконуючи свою лікарську професійну службу десь у лісі, де табурував відділ УПА.

Найкращий творчий період Юрія Ліпи — це перший період, в якому він присвятив себе поезії. Євген Маланюк — передовий поет цього періоду та приятель Ліпи, визначав, що "перше творче десятиліття Юрія Ліпи роки 1920-1930 обіймали творчість мистецько-літературну. Уже в початках 30-их років Ліпа — через критичний есей — переходить до історіософічної, відтак геополітичної тематики, відходячи все далі від красивого письменства і майже цілком рвучи з поезією, що займала між роками 1920-1930 центральне місце в його творчості".

Маланюк найвище цинить цей перший період творчості Юрія Ліпи, головню його поезію. Ця поетична творчість Ліпи кількісно невелика. Ліпа тільки винятково позначив датами свої поетичні твори, тож треба подати дати видання окремими книжками. Цих книг було всього три: тоновий зшиток під назвою "Світлість", 44 сторінки, виданий у Каліші, де приміщувався табір українських полонених і згодом осліло велике число українців, і що створили там у 30 роках інтенсивне культурно-освітнє життя. Там починав свою школу танців Василь Аврамен-

ко, там була навіть українська гімназія, і різні товариства й організації та виходили різні журнальні видання як літературний місячник "Веселка" за редакцією того ж Євгена Маланюка, "За державність" — орган Українського Воєнно-Історичного Товариства й інші. "Світлість" вийшла друком в 1925 році та й охоплювала вірші, написані до того часу, в головному лірику. Обгортку проєктував мистець Роберт Лісовський. Друга збірка "Суворість", видана циклопестивним способом вже у Празі, ще менша розміром, бо всього 32 сторінки, вийшла в 1931 році. Наступна книга — вже більша розміром і більш репрезентативна — "Вірю", вийшла у Львові у видавничстві "Дзвонів" на 67 сторінок друку. Маланюк у своїй вичерпній статті про поетичну творчість Юрія Ліпи сказав дослісно так:

"Справді, поминаючи дещо акварельну і випадкову "Світлість", треба визнати циклопестивний зшиток дуже довершеною "Суворості" за одлу з тих книг поезії, які в літературному процесі творять епоху. Все в цій книзі було нове і незвичайне, починаючи від тематики і кінчаючи словнистим. В "Суворості", в цім суворім виборі і влучним доборі окремих поезій, відбилося постать автора найпоширені і найяскравіше, без жадної зайвої риси, без жадної найменшої помилки: що книжку створила впевнена рука майстра, свідомого своєї творчої відповідальності перед словом і перед добою.

Юрій Ліпа спеціально був чутий до цієї відповідальності письменника перед самою літературою, а теж перед народом і добою. В есеї про "Провидіння письменства" Ліпа писав:

"В свідомім будівництві, в свідомім організуванні, свідомім провідництві відповідає кожний провідник, організатор чи будівничий. Чому письменник, що є організатор і провідник, не має відповідати за свої твори?" І далі Ліпа вказує:

"Як особа, як вільна людина, що творить і потрапить обмежувати свою творчість, письменник безумовно відповідальний перед своїм суспільством, перед своєю расою". Прив'язання до своєї раси — це критерій провідництва письменника". (Календар-Альманах на 1948 рік, Автсбург).

(Закінчення буде).

ФОНД НАГЛОЇ ПОТРЕБИ — СПИСОК Ч. 1-84

Від. Прізвище, ім'я	Сума	Від. Прізвище, ім'я	Сума
Марта Боднар	\$3.00	342 Я. С. Мента	33.00
Михайло Губиш	4.00	361 М. Собенко	6.77
10 Б. З. Бас	6.90	369 М. Фрішінгер	8.05
25 Н. Дзядів	6.02	375 М. Кролік	10.50
34 Митрополит		378 Д. Лепкий	2.00
М.Я. Любачівський	5.45	378 Е. Лесів	2.00
82 Ю. Левченко	5.00	423 Ф. О. Кулицький	8.77
88 М. Коліца	5.92	423 М.К. Кулицький	8.36
103 М. Місюрак	8.41	457 Р. Гасцький	13.80
182 О. Головацький	11.35	457 О. Гасцький	12.88
194 В. Копач	5.86	Разом ЗСА	\$215.72
194 М. Копач	7.54	441 П. П. Зеленьяк	7.97
212 О. Войчик	5.30	441 Я. Карпюк	6.94
254 М. С. Дей	13.64	473 Я. Колибаєв	5.60
259 Я. Стефанов	9.50	473 П. Колибаєв	15.00
260 Г. Мацюк	1.00	Разом Канада	\$ 35.51
267 Е. Войчик	10.70		
Сума проголошених членів	\$ 251.23		
Раніше проголошено	80,721.77		
Разом	\$80,973.00		

НАУКОВО-ДОСЛІДНЕ ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

завдяки пожертвам 282 громадян видало перший джерельний і заборонений в Україні „РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ СЛОВНИК ПРАВНИЧОЇ МОВИ“.

за ред. А. Ю. Кримського, 2-ге доп. вид. за ред. К. Церкевича і В. Павловського. Техн. ред. — О. Білевич, коректор Е. Перейма.

СПМ крім прав. порушує також пол., екон., сусп. убезп. і техн. терміни потрібні для людини. СПМ можна набути за пожертвою \$15.00. Жертводавці понад \$25.00 будуть оголошені в наступному виданні НДТУТ.

УВАГА! Громадяни, що дістали для перегляду наш „Довідник з української мови“ і „Небесний змія“ Д. Гуменної, просимо розраховуватися.

RESEARCH SOCIETY FOR UKRAINIAN TERMINOLOGY, INC.

166 First Avenue • New York, N.Y. 10009

Нема то як на Союзівці!

Осві
Українського
Народного
Союзу
в Кетскіпських горах
біля м. Кергонксон, Н. Й.

МИСТЕЦЬКІ ПРОГРАМИ на СОЮЗІВЦІ

Субота, 13-го липня

8:30 веч. — КОНЦЕРТ
Василь Мельничин, тенор
Дівочий хор „Веснівка“
Дир. Зірка Зорич-Кондрацька
10:00 веч. — ЗАБАВА
Оркестра „Темпо“

Субота, 20-го липня

8:30 веч. — КОНЦЕРТ
„Ромашки“, вокальний ансамбль
Алік Худолій, соліст-акордеоніст
10:00 веч. — ЗАБАВА
Оркестра „Нова Хвиля“

Субота, 27-го липня

8:30 веч. — КОНЦЕРТ
„Каштан“, танцювальний ансамбль
Алік Худолій, соліст-акордеоніст
10:00 веч. — ЗАБАВА
Оркестра „Веселка“

Неділя, 28-го липня

2:30 по пол. — Українська Опера Компанія
ім. Лисенка.
УРІВКИ з ОПЕР.

Конферансьє: Роман Пулань

Програма може бути змінена

Soyuzivka UNA Estate
Foordmore Road, Kerhonskon, N.Y. 12446
(914) 626-5641

ЛІТНІ КУРСИ, ТАБОРИ на СОЮЗІВЦІ 1985:

ДІВОЧИЙ ТАБІР — 14-го — 27-го липня

Розваговий табір для дівчат у віці 7-12. Прогульки, плавання, різні гри, навчання співу українських пісень й українського народного побуту.

Тижнево: \$100.00 (члени УНСоюзу)
\$120.00 (не-члени УНСоюзу)

КУРСИ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ТАНКІВ

28-го липня — 10-го серпня
Інструктор: Рома Прийма-Богачевська
Навчання традиційних народних танків для початкувчих й завансованих танцюристів. Число курсантів обмежене до 60 учнів.
Прохарчування і нічліг: \$195.00 (члени УНСоюзу)
\$225.00 (не-члени)

Оплата за навчання: \$100.00.

КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА — 10-го — 24-го серпня

Класи української мови, історії, географії, літератури, мистецтва.
\$200.00 (члени УНСоюзу)
\$230.00 (не-члени)

За дальшими інформаціями, прошу звертатися до Управи „Союзівки“.

SOYUZIVKA UNA ESTATE
Foordmore Rd., Kerhonskon, N.Y. 12446
(914) 626-5641

32-й ЛІТНІЙ СЕЗОН...

(Закінчення зі стор. 1)

Аня Дидик вітас гостей на відкритті 32-го літнього сезону Союзівки.

„Грозовиця“ в буювиському танку.

вністю А. Дидик представила Р. Лупаня під кінець програми і передала йому ведення заключної частини. З вдячності від себе, публіки і управи оселі, Р. Лупань обдарував гостюючу конферансьє букетом троянд.

Як і в минулих роках, на цей інавгураційний вечір Союзівки прибули деякі члени Головного Уряду УНСоюзу, яких представили в перерві програми А. Дидик: головний передсідник д-р Іван Фліс з дружиною Марією, головні радні Володимир Квас, Тарас Максимович і Євген Іванович, колишній головний передсідник і почесний член Головного Уряду Йосип Лисогір з дружиною Марією, як теж головний редактор „Свободи“ Зенон Снлик, управитель Союзівки Іван Рабкевич і його асистенти Віра Гович та Іван Одуляк, кореспондент-фотограф „Українського Тижневика“ Михайло Бошорків. Вітали гості теж теперішню „Міс Союзівку“ Маріанку Сосяк і колишню королеву Аретку Ракову-Крушельницьку, чоловік якої, професійний гостіст дружини чемпіонів Едмонтон Ойлерс раніше цього тижня відвідав тенісовий табір і перерві гутірку з його учасниками.

Не забула А. Дидик і про те, що наступного дня припадає день Івана, тому й

побажала всім гостям Іванам — починаючи від д-ра Фліса — багатьох літ, а

гості відповіли їй побажанням щасливої долі.

ПРИГАДКА

Книжка це найкращий дарунок на різні нагоди — свята, уродини, ім'янини, ювілей тощо.

Книгарня „СВОБОДА“ пригадує читачам, що має ще на складі невелику кількість книжок на мистецькі теми.

НЕ ГАЙТЕСЯ ІЗ ЗАМОВЛЕННЯМИ!

Надія Сомко: СКУЛЬПТУРА І МАЛЯРСТВО. Монографія. Вид.: Асоціація Дітяч Української Культури. Вступ і підписи під ілюстраціями українською і англійською мовами. Стор. 44 і 34 ілюстрації. Тверда обкладинка. Розмір: 8 3/4" X 11 1/4" Ціна: 18.00 дол.

Микола Неділко: МОНОГРАФІЯ: 60 кольорових репродукцій; біографічні дані, показник прізвищ, тексти й ін. українською мовою; резюме мовою англійською. Вид.: УВАН у США. Стор. 183. Тверда обкладинка. Розмір: 8 1/2" X 9 1/2" Ціна 25.00 дол.

Григорій Крук: СКУЛЬПТУРА. Вид.: Український Більний Університет; Вступне слово — фон Жан Кассу; введення — фон Іза Бавер. Тексти, листи, ілюстрації й ін. виключно німецькою і англійською мовами. Стор. 160. Тверда обкладинка. Розмір: 8" X 12" Ціна: 28.50 дол.

Надія Сомко — Сергій Макаренко: МАЛЮНКИ-ПОРТРЕТИ. Тексти і підписи під ілюстраціями у двох (укр. і англ.) мовах. Тверда обкладинка. Розмір: 9" X 12 1/4" Ціна: 16.00 дол.

Фундація Українського Канадського Мистецтва в Торонто, Канада видала 1982 р. Каталог із Святової Виставки Українських Мистців. Тексти і біографічні дані окремих мистців подані укр. і англ. мовами; підписи під ілюстраціями і знайками — мовою англійською. Стор. 110. Тверда і м'яка обкладинки. Розмір: 8 1/2" X 11 1/4" Ціна: м. 25.00 дол. тв. 30.00 дол.

Мешканців стеїту Нью Джерсі зобов'язує 6% ставового податку. Замовляти

СВОБОДА BOOK STORE

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

Володимир Барагура
МЕЧ І КНИГА

Історичні оповідання для молоді
Ілюстрації П. Андрусєва і М. Михалевича.

Ціна 7.00 дол з портом
Мешканців стеїту Нью Джерсі зобов'язує 6% ставового податку.
Замовляти

СВОБОДА BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

HELP WANTED

Editorial assistant/assistant editor

Requirements: training in journalism or related field, writing experience, knowledge of Ukrainian language.

Salary commensurate with experience and qualifications; good benefits.

Send resume, reference and clippings to: The Editor, The Ukrainian Weekly, 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302.

Помер А. Вовк довголітній секретар Відділу УНС

Йонкерс, Н. Й. У середу, 19-го червня 1985 року тут у Ріверсайді шпиталі помер на 81-му році життя, після короткої хвороби, п. Андрій Вовк, довголітній секретар 6-го Відділу Українського Народного Союзу, співосновник Українського Клубу в Гейтсвілі, Н. Й. член братства української католицької церкви св. Михайла в Йонкерсі та член інших українських організацій. У молодих роках він служив довгий час в допоміжній поліції і працював життєм українсько-американських організацій.

А. Вовк народився 16-го жовтня 1903 року в с. Одріхова в Україні. Після Першої світової війни прибув до З'єднаних Штатів Америки і від 1928 до 1963 року був zatrudнений в автомобільних фабриках Форда. В 1928 році він одружився з Анною Леськів у вже згаданій українській католицькій церкві.

Покійний залишив в жалобі сина Василя, який живе тепер у родині в Йонкерсі сестру Катерину Барну і внучку Керен.

УВАГА! НОВЕ ВИДАННЯ УВАГА!

ІЛЮСТРОВАНА БІБЛІЯ ДЛЯ МОЛОДИХ

Старий і Новий Завіти

УНИКАЛЬНА КНИГА МАЄ:
Розмір: 10 x 7 1/2" Стор.: 520. Тверда обгортка. Мали.
Кольорові ілюстрації. Ціна: 20.00 дол.
Мешканців стеїту Нью Джерсі зобов'язує 6% ставового податку.

ЗАМОВЛЯТИ:

СВОБОДА BOOK STORE

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Друкарня СВОБОДИ
приймає на постійну працю

РОБІТНИКА
до висилки газет та інших
друкарських робіт

Години праці від 8-ої до 4:30 по пол.
Знання української мови обов'язкове.
Добрі умовини праці і бенефіти.

Голоситися особисто:

СВОБОДА

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237

В Гантері...

(Закінчення зі стор. 1)

Понеділок, привіз був до одного мистецька „фальшивого“ Козака на гостинний вступ, співака з його акомпаньйоркою, коли громада прийшла масово, щоб привітати Е. Козака, маляра. Жіночий хор „Сороки“ всім жінок під орудою Марії Гарабач, вислунав двічі, відспівавши низку народних пісень. М. Гарабач — дружина місцевого пароха. о. Євгенія Гарабача, видатного духовника-громадянина, колишнього політичного в'язня. При фортепіані — д-р Ігор Соневицький.

Ірина Кобзар-Залеська, сестра покійного Івана Володимира Кобзара, піонера української гантерської громади й засновника власника мотелю „Ксеня“, яка постійно живе в Австралії, виголосила два гумористичні нариси, один віршований Лаврентія Геруляка-Туревич відповідала з власним достроєм бандури низку лемківських „напівів“. Мистецьку програму закінчив Е. Козак, рисуючи грубим олівцем („маркером“) на великих аркушах паперу ілюстрації до дворянських віршованих заголовків. Це був подивуваний показ знання рисунку й ілюстраційної техніки. Еко вірний тематичі стріпствва й гуцулі, танчинні, народних гротеск, але й виставив теж програмну композицію „Село“. Ні один з його синів не пішов слідами батька щодо стилю й тематики, а кожний з них створив свій власний стиль. Юрій Козак — тепер найвідатніший (поруч із Петром Холодним, мол.) український іконописець, створив прикметний тільки йому рід неовізантинізму. Поруч з іконами, малює лицарів з нашої доби, між ними показав монументальний образ „Святослав Завойовник“.

Ярема Козак між своїми 11 експонатами мав і релігійну тематику („Янгол“, „св. Юрій“) пейзажі, але й цікавий один абстракт. Не зважаючи на погану погоду, провінних було 180 осіб, між ними поважна група прибулих цілою моторкадою земляків з Канади. Серед них були меценати-засновники Української Мистецької Фундації в Торонто, Михайло і Ярослав Шафранюки, письменник Улас Самчук та видатні мистці Мирон Левицький і Галія Новаківська.

В неділю, 30-го червня І. Кедрин відкрив нову індивідуальну виставку образів Ярослава Вижицького в його власній галерії. Мистець також із високою освітою — кольтрист — романтик. Велика більшість виставлених 45-ох експонатів — це нові твори, олії, мертва природа, квіти, овочі, засніжені поля і Кетскільські гори, між ними твори архітектурної тематики. У протилежності до Е. Козака — тема в творчості Вижицького на задньому плані а на першому — кольор.

У своїй власній галерії відкрила також виставку образів Людмила-Морозова, учениця ще Федора Кричевського і сама колишній професор високої мистецької школи в Нью Йорку. Теперішня її виставка — це олійні образи тематикою Греції, в якій ця мисткиня закохана. Морозова і в тих „грецьких“ образах — репрезентує сучасний український імпресіонізм.

У горішній залі „Ксені“ Слава Геруляк виставила десяток своїх керамічних творів, усі вони характерні для тієї мисткині кераміки.

У „граді“ біля славної гантерської церкви св. Івана Хрестителя буде відбуватися ще колективна виставка образів з участю 20 мистців.

HELP WANTED

Чи насправді...

(Закінчення зі стор. 2)

З великим скептицизмом до особи Горбачова та його можливостей чи прагнень перевести доосновні реформи — підходить Милован Джілас у своєму інтерв'ю для німецької газети „Райншпер меркур“ — Кріст унд вельт“. Він вважає, що нічого оригінального чи важливого не відрізняє Горбачова від інших советських керівників, хіба його умовна молодість. Через те й погляди Горбачова схильні до серйозних реформ — цілком безпідставні. Той факт, що Горбачова назначено найвищим ідеологічним наглядачем свідчить про те, що Горбачов лояльний послідовник советських ідеологічних догм. Доказом того є те, що на найвищій пост в советській імперії Горбачова запропонував „чемпіон консерватизму і советського експансіонізму“ Громико.

На думку Джіласа, від Горбачова не можна надіятися більше, ніж спробу введення часткових реформ, але тільки в рамках існуючої системи. Існуючі умови зв'язували кожного советського вождя, і вони обмежуватимуть і діяльність Горбачова. Джілас підкреслює, що в СССР, почавши від сталінських часів міцно закоринився тоталітаризм та імперіалістична бюрократія і в зв'язку з цим Горбачов, який є прагматиком навряд чи зможе змінити умови в советській імперії.

Джілас звертає увагу на той факт, що сьогодні советська система зазнає величезних недоліків, бо СССР не може подолати труднощів післяіндустріальної революції, він неозброєний до такої революції ні суспільно-політично, ні технічно, ні щодо своїх організаційних спроможностей. Отже завданням советського провідника має бути перетворення СССР на післяіндустріальне суспільство і це вимагає докорінних змін в напрямі демократизації життя. Немає протє ні найменшої позначки, що Горбачов розуміє ці проблеми. Можливо, отже, що він почне процес реформ, але не зможе їх розгорнути, а то й не захоче цього вчинити. І в зв'язку з тим за владування Горбачова дали загострюватимуться протиріччя в СССР, а пануюча ідеологія і далі втрачатиме свої впливи.

HELP WANTED

Ukrainian-speaking babysitter for one-year-old, two to five days during work week.

Call: 201-538-8910

FUNERAL DIRECTORS

UKRAINIAN NATIONAL FUNERAL SERVICE

Український Національний Цвинтар-Пам'ятник поглядують всі справи похоронів з похороном і похованням в ЗСА.

4111 Pennsylvania Ave., SE Washington, D.C. 20746
Tel.: (301) 568-0630 — Days
(301) 855-8864 — Sat., Sun., Eve. & Holidays
MAIL: PO Box 430
Dunkirk, MD 20754

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА
ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

Richard H. Burnadz УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

FUNERAL HOME

371 Lakeview Avenue
CLIFTON, N.J.
Phone: (201) 772-1880

Funeral Director
Chapels available throughout the Metropolitan Area.